

Pieter van Vollenhoven

Volkscrant 8 februari 2011

Professor Pieter van Vollenhoven neemt vandaag afscheid als Voorzitter van de Onderzoeksraad voor Veiligheid. Dat is jammer, omdat hij in Nederland welhaast de verpersoonlijking is geworden van zorgvuldig en onafhankelijk onderzoek naar de oorzaak en toedracht van ongevallen en rampen.

Zonder de jarenlange inzet en het doorzettingsvermogen van van Vollenhoven zou er geen onafhankelijke Onderzoeksraad voor Veiligheid zijn gekomen. Gedurende meerdere kabinetten waren er ministers die onafhankelijk veiligheidsonderzoek wensten te voorkomen. Zij vreesden verlies aan zeggenschap over de onderzoeksrapporten en waren wellicht bang voor hun eigen positie. Dat dat niet denkbeeldig was bleek na het onderzoek naar de Schipholbrand, dat aanleiding was voor het aftreden van de ministers Donner en Dekker.

Bij zijn strijd voor onafhankelijk onderzoek vond van Vollenhoven de Tweede Kamer steeds aan zijn zijde. Hij voerde vele gesprekken met Kamerleden om hen van zijn opvattingen over onafhankelijkheid te overtuigen. Die strijd heeft hem vele jaren gekost, maar uiteindelijk kwam er een onafhankelijke Raad, die de afgelopen jaren onder zijn voorzitterschap indrukwekkende resultaten heeft geboekt.

Van Vollenhoven was geen onderzoeker die zijn werk alleen achter zijn schrijftafel deed. Bij een ongeluk of ramp was hij bijna altijd binnen korte tijd ter plaatse om, vaak letterlijk met de voeten in de modder, de situatie te bekijken. Bij alles wat hij deed als onderzoeker stond voor hem het belang van de slachtoffers voorop. Velen van hen of hun nabestaanden zijn door hem bezocht. Zijn onnavolgbare charmante, gevoelige en zorgvuldige manier van optreden was voor die slachtoffers van onschatbare waarde. Zij wisten dat van Vollenhoven onvoorwaardelijk aan hun zijde stond.

Vlak voor zijn afscheid heeft van Vollenhoven kritiek geuit op de wijze waarop zijn opvolging door Mr. Tjibbe Joustra tot stand is gekomen. Hij is van mening dat een Voorzitter van de Onafhankelijke Onderzoeksraad voor Veiligheid niet door het kabinet benoemd zou moeten worden, maar vanuit de Raad zelf. Ik vind dat hij gelijk heeft. Maar ook hier zou de Tweede Kamer het laatste woord moeten hebben. Op dezelfde wijze als de Nationale Ombudsman wordt benoemd, zou de Tweede Kamer moeten kiezen uit een aantal kandidaten die door de Onderzoeksraad zelf worden voorgesteld. Voor het kabinet is hier geen rol. Van Vollenhoven heeft uitdrukkelijk geen kritiek geuit op de persoon van zijn opvolger. Als ik nog Tweede Kamerlid was geweest, zou mijn keuze echter zijn gevallen op een kandidaat met een minder ambtelijk verleden dan Tjibbe Joustra.

Frans W. Weisglas
Oud-Voorzitter van de Tweede Kamer.

